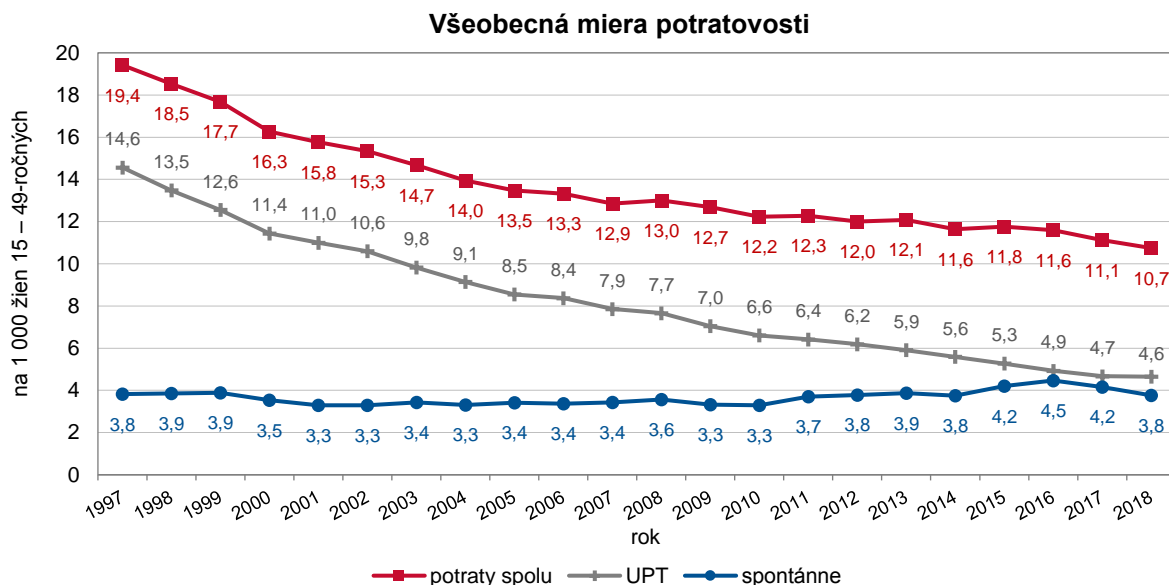

Celkový počet potratov sa medziročne znížil, poukazuje na to najnovšia štatistika Národného centra zdravotníckych informácií. Pokles sa najvýraznejšie prejavil pri spontánných potratoch, no znížil sa aj počet umelých prerušení tehotenstva.

V roku 2018 bolo v zdravotníckych zariadeniach na území SR nahlásených spolu 15 274 potratov. 1 350 potratov sa týkalo žien bez trvalého pobytu v SR, z ktorých 98 % tvorili umelé prerušenia tehotenstva (UPT). Oproti predchádzajúcemu roku sa znížil celkový počet potratov o 655 (4,1 %). Najväčší pokles sme pritom zaznamenali pri spontánných potratoch, ktorých počet sa medziročne znížil o 550 (10 %). Počet UPT klesol o 146 (1,9 %), u žien bez trvalého bydliska v SR z 1 394 na 1 326 (o 4,9 %) a u žien s trvalým bydliskom v SR z 6 102 na 6 024 (o 1,3 %). Najvyšší podiel zo všetkých potratov tvorili UPT (48,1 %), po nich nasledovali spontánne potraty (32,1 %), ostatné potraty (16,9 %) a mimomaternicové tehotenstvá (2,9 %). Zatiaľ čo trend spontánných potratov v pozorovanom období posledných 22 rokov má kolísavý charakter (pohybujú sa v rozmedzí od najnižšieho počtu 4 645 v roku 2010 po najvyšší 5 892 v roku 2016), počet UPT výraznejšie klesá (z 20 855 v roku 1997 na 7 350 v roku 2018). Podľa územia zdravotníckeho zariadenia bolo najviac UPT v sledovanom roku vykonaných v zdravotníckych zariadeniach v Nitrianskom (2 510) a Banskobystrickom kraji (1 039).

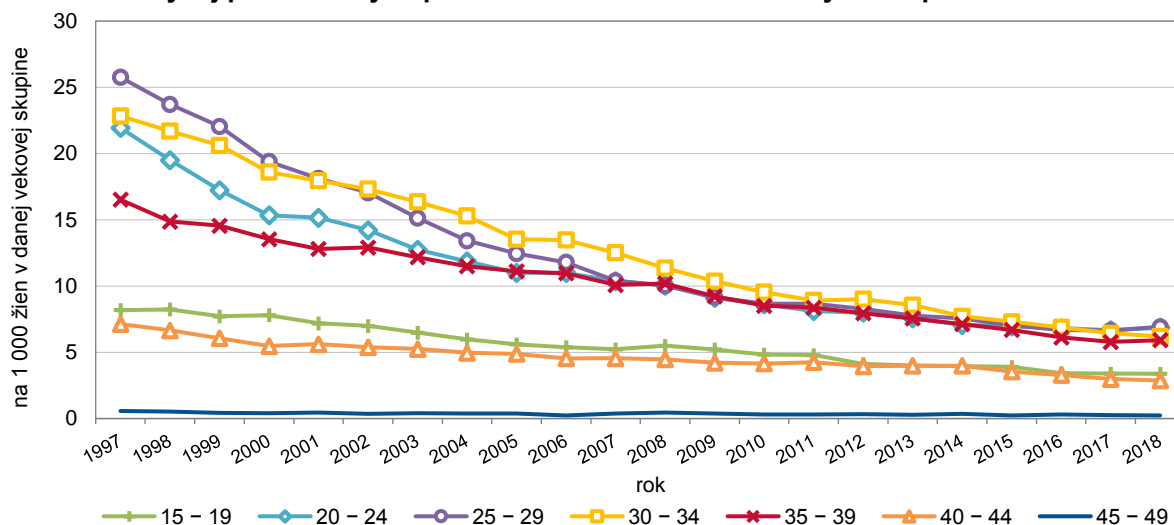
Potraty žien s trvalým bydliskom v SR

V roku 2018 evidovalo NCZI 13 924 potratov u žien s trvalým bydliskom v SR (o 597 menej ako v predchádzajúcom roku), z nich UPT predstavovali 43,3 %, spontánne potraty 35,1 %, ostatné potraty 18,5 % a mimomaternicové tehotenstvá 3,2 %. Mimomaternicové tehotenstvá pritom ako jediné v sledovanom roku vzrástli (z 398 na 444). Index potratovosti (počet potratov na 100 narodených) klesol z 25,0 v roku 2017 na 24,1 v roku 2018 a od roku 1997 sa jeho hodnota znížila až o 22,7 bodov. Na 1 000 žien v reprodukčnom veku (všeobecná miera potratovosti) pripadalo 10,7 potratov, čo je o 0,4 bodu menej ako v predchádzajúcom roku a o 8,7 bodov menej ako v roku 1997.

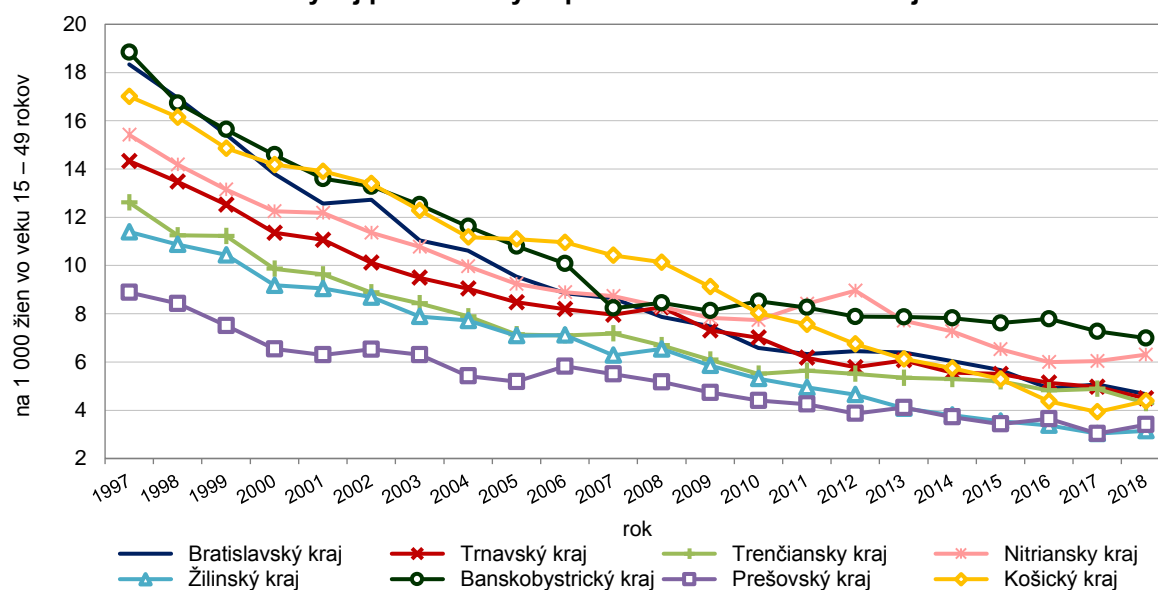
Počet UPT z roka na rok klesá. Medziročne sa ich počet znížil z 6 102 na 6 024, oproti roku 2008 až o 4 845 a v porovnaní s rokom 1997 3,5-násobne. Všeobecná miera umelej potratovosti mala v roku 1997 hodnotu 14,6 ‰, v roku 2008 klesla na 7,7 ‰ a v sledovanom roku predstavovala 4,6 ‰. Intenzita poklesu bola pritom výraznejšia v prvej polovici sledovaného obdobia 1997 – 2008 (pokles o 6,9 bodov) ako v druhej polovici sledovaného obdobia 2008 – 2018 (pokles o 3,0 bodov). Najviac prípadov v roku 2018 pripadalo na ženy vo veku 25 – 29 rokov (6,9 na 1 000 žien v danom veku), 20 – 24 rokov (6,9/1 000) a 30 – 34 rokov (6,2/1 000). Až po nich nasledovala veková kategória 35 – 39-ročných (5,9/1 000).

Vývoj počtu umelých prerušení tehotenstva vo vekových skupinách žien

Z hľadiska kraja trvalého bydliska ženy sme najvyššiu všeobecnú mieru umelej potratovosti zaznamenali v Banskobystrickom (7,0 ‰) a Nitrianskom kraji (6,3 ‰), naopak najnižšiu v Žilinskom (3,1 ‰) a Prešovskom kraji (3,4 ‰). Medziročný nárast evidujeme v Košickom (z 3,9 ‰ na 4,4 ‰), Prešovskom (z 3,0 ‰ na 3,4 ‰), Nitrianskom (z 6,0 ‰ na 6,3 ‰) a Žilinskom kraji (3,0 ‰ na 3,1 ‰).

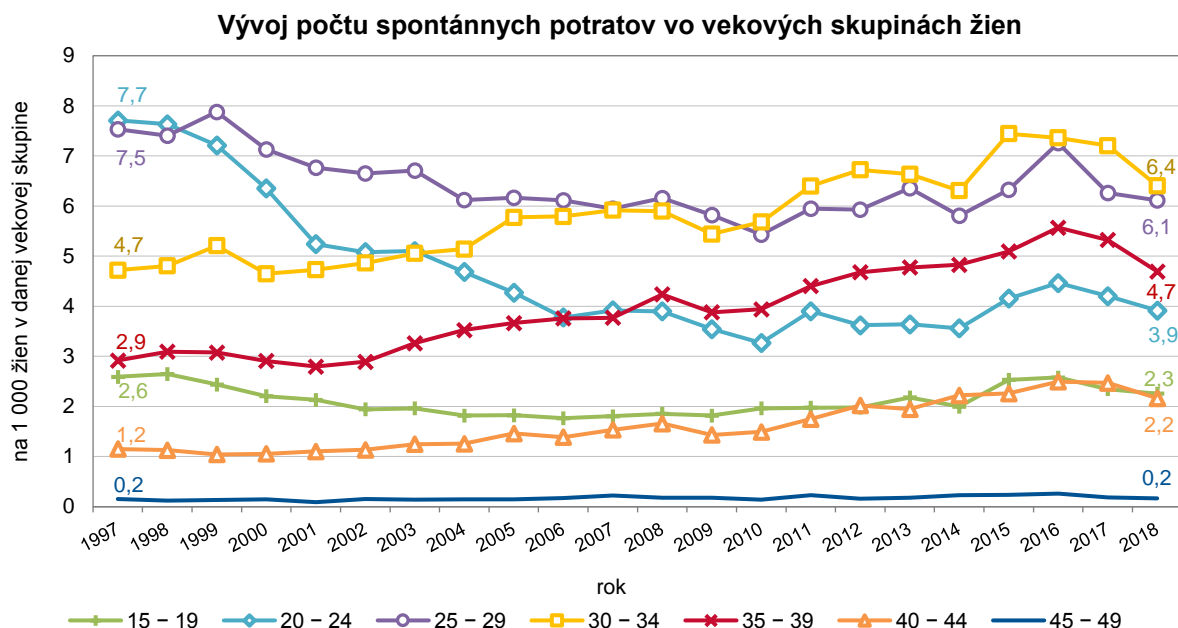
Vývoj počtu umelých prerušení tehotenstva v krajoch

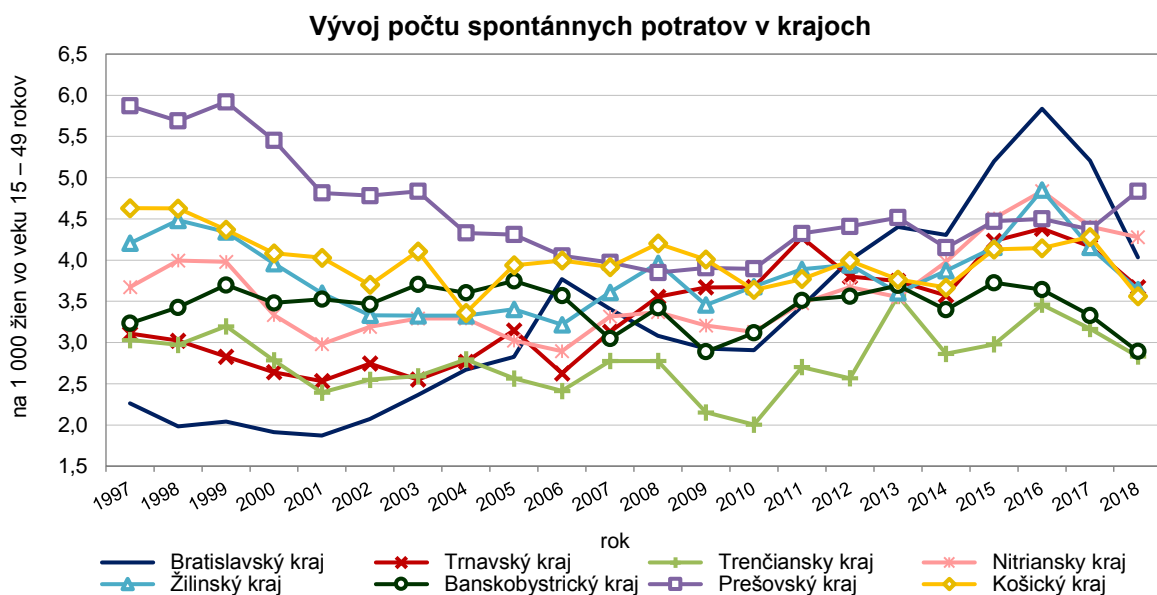
Do 8. týždňa tehotenstva bolo realizovaných 64,7 % všetkých UPT a od 13. týždňa veku plodu to bolo 4 % UPT. Zo zdravotných dôvodov bolo vykonaných 15,8 % UPT.

Vývoj zmien v počte spontánnych potratov nemá jednoznačný charakter. Oproti roku 2017 ich počet klesol (z 5 438 na 4 885), pričom v rokoch 2009 a 2010 evidujeme najnižšie absolútne počty v sledovanom období (4 695 a 4 637). Najnižšie hodnoty všeobecnej miery spontánnej potratovosti boli v rokoch 2001 – 2010 (od 3,3 ‰ po 3,6 ‰) a po rastúcej tendencii v období rokov 2011 – 2016 sledujeme v posledných dvoch rokoch opäť pokles. Oproti roku 2016, kedy bola všeobecná miera spontánnej potratovosti najvyššia (4,5 ‰), klesla na 3,8 ‰. Z dlhodobého pozorovania miery spontánnej potratovosti podľa veku ženy pozorujeme výraznejší pokles u 20 – 24-ročných žien (z 7,7 ‰ v roku 1997 na 3,9 ‰ v roku 2018), miernejší u 25 – 29-ročných (z 7,5 ‰ na 6,1 ‰). Rast je zrejmy

u 30 – 34-ročných (z 4,7 ‰ na 6,4 ‰), 35 – 39-ročných (z 2,9 ‰ na 4,7 ‰) a 40 – 44-ročných žien (1,2 ‰ na 2,2 ‰) v dôsledku zvyšujúceho sa priemerného veku rodičiek.

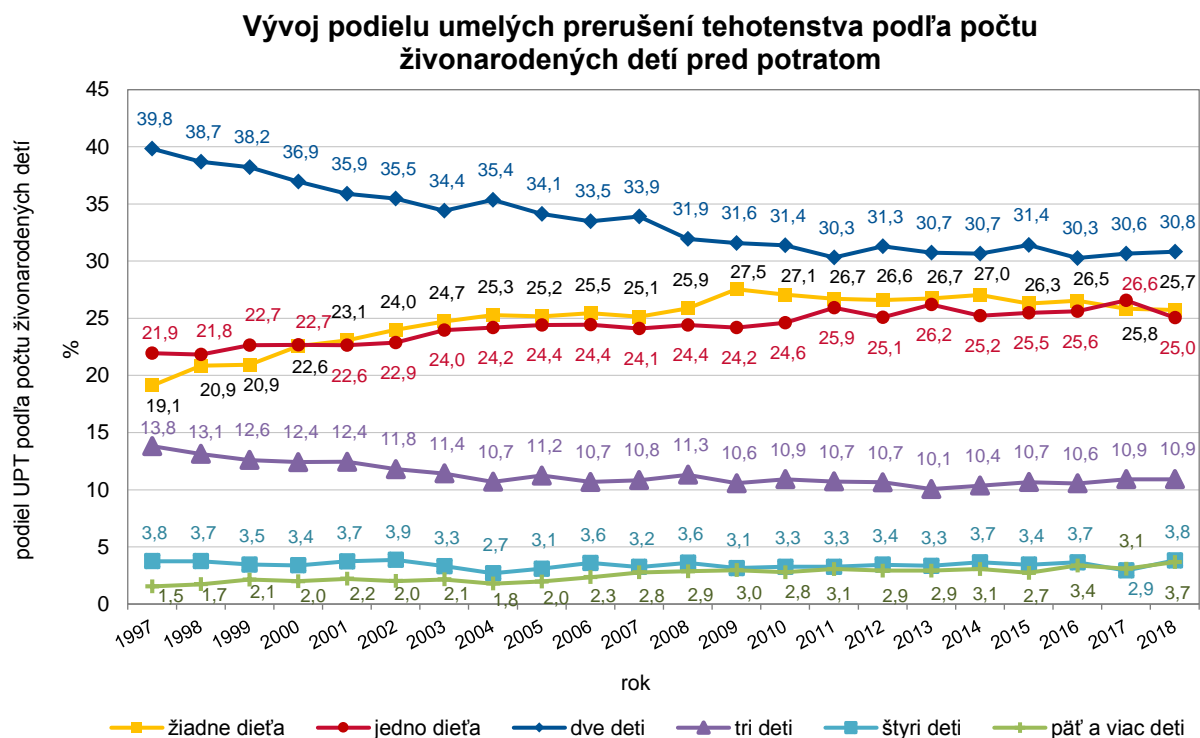
Najviac spontánnych potratov na 1 000 žien v reprodukčnom veku bolo u žien s trvalým bydliskom v Prešovskom (4,8), Nitrianskom (4,3) a Bratislavskom kraji (4,0), najmenej v Trenčianskom (2,8) a Banskobystrickom kraji (2,9). Vo všetkých krajoch sa ich počet oproti predchádzajúcemu roku znížil okrem Prešovského, kde vzrástol z 4,4 na 4,8 ‰. Z dlhodobého hľadiska však rastú spontánne potraty najmä v Bratislavskom kraji, v ktorom od roku 1997 vzrástli o 1,8 bodov.

So zreteľom na vek plodu bolo najviac spontánnych potratov v 8. (14,9 %) a 7. týždni tehotenstva (14,5 %). Od 13. týždňa sme evidovali 9,3 % spontánnych potratov. Aj keď prevládajú spontánne potraty žien doteraz bez potratu (75,7 %), v dlhodobom pozorovaní sledujeme rastúci podiel opakujúcich sa spontánnych potratov. Kým sme v roku 1997 evidovali 21,6 % prípadov spontánnych potratov žien, ktoré mali v minulosti 1 alebo viac spontánnych potratov, v roku 2018 tento podiel tvoril 24,3 %.

Spontánnych potratov bolo najviac u bezdetných (42,3 %) a podľa rodinného stavu u vydatých žien (51,5 %). UPT podstupovali najčastejšie slobodné ženy (53,7 %) a hoci podľa počtu živonarodených detí pred potratom aj v roku 2018 prevažovali ženy, ktoré už majú dve deti (30,8 %), v priebehu rokov sa tento podiel znižuje v prospech žien s jedným dieťaťom a bezdetných žien.

Od roku 1997 pozorujeme neustále klesajúci trend opakujúcich sa UPT. Na začiatku pozorovaného obdobia bolo na umelom prerušení tehotenstva 42,2 % žien, ktoré v minulosti podstúpili 1 alebo viac UPT, v roku 2018 tento podiel predstavoval 29,2 %.

U maloletých dievčat do 14 rokov bolo nahlásených 20 potratov, v tom 3 spontánne, 14 UPT a 3 iné potraty. Vo vekovej skupine mladistvých 15 – 19-ročných to bolo 979 potratov (296 spontánnych, 547 UPT, 128 iných a 8 mimomaternicových tehotenstiev).